

Llicenciatura : Periodisme

Curs : 1998 --1999

Títol assignatura : HISTÒRIA DELS MITJANS DE COMUNICACIÓ SOCIAL

Codi : 20718

1r.curs / 2on. Quatrimestre

Crèdits de l'assignatura : 5,00

Prof. Ramon Sala Noguer

OBJECTIUS DE L'ASSIGNATURA

Proposar els elements fonamentals i bàsics per a situar i analitzar els problemes plantejats pels mitjans de comunicació social com a fenòmens autònoms, generadors de dinàmiques socials, econòmiques o psicològiques , i també com a mitjans de comunicació que són el producte de la història tècnica, econòmica i social en la que es desenvolupen.

TEMARI

TEMA 1.- CONSIDERACIONS TEÒRIQUES BÀSIQUES SOBRE LA HISTÒRIA DELS MITJANS DE COMUNICACIÓ SOCIAL.

TEMA 2.- DELS SERVEIS POSTALS AL CORREU ELECTRÒNIC. EL TRANSPORT MATERIAL DELS MISSATGES I EL TRANSPORT DELS SIGNES. EFECTES SOCIALS I ECONÒMICS DE LA CREACIÓ DEL SEGELL DE CORREUS.

TEMA 3.- EL TELÈGRAF ÒPTIC. LA INTERNACIONALITZACIÓ DEL MERCAT. EL TELÈGRAF ELÈCTRIC I LES XARXES CABLEGRÀFIQUES INTERCONTINENTALS.

TEMA 4.- EL TELÈFON COM A INSTRUMENT DE CIVILITZACIÓ I FACTOR MULTIPLICADOR DE L'EFICÀCIA SOCIAL.

TEMA 5.- HISTÒRIA DE LA IMATGE : DE LA CAMBRA OBSCURA I LA LLANTERNA MÀGICA AL CINEMA. ELS PANORAMES I LA FOTOGRAFIA.

TEMA 6.- LA INTRODUCCIÓ DEL FONÒGRAF I LA SEVA RELACIÓ AMB LES PROFUNDES TRANSFORMACIONS DEL ESPAI PRIVAT. EL FONÒGRAF: PRIMER MERCAT DE MASSES D'UNA MÀQUINA DE COMUNICAR. LA COMERCIALITZACIÓ MASIVA DEL DISC

TEMA 7.- LA RÀDIO ("LA COMUNICACIÓ SENSE FILS") : L'AUDIÈNCIA DE LA RÀDIO : NAIXEMENT DE LA INDUSTRIA DE MESURA DE L'AUDIÈNCIA. ELS PROGRAMES DE LA RÀDIO I LA SEVA EVOLUCIÓ. RÀDIO I CONTROL POLÍTIC.

TEMA 8.- L'ERA DE LA TELEVISIÓ: DEBATS FONAMENTALS EN EL NAIXEMENT DE LA TELEVISIÓ. TELEVISIÓ PÚBLICA I TELEVISIÓ

COMERCIAL. L'ADVENIMENT DEL CABLE I DEL SATÈLIT: CADENES GENERALISTES I CADENES ESPECIALITZADES. L'ECLOSÍ DE LA TELEVISIÓ DIGITAL. LA CONVERGÈNCIA ENTRE TELEVISOR I ORDINADOR.

BIBLIOGRAFÍA

- BORDERIA, E; LAGUNA, A y MARTÍNEZ, F.A. : Historia de la comunicación social. Voces, registros y conciencias. Síntesis, Madrid, 1996.
- BRETON, Philippe y Serge PROULX: La explosión de la comunicación, Civilización Ediciones, Barcelona, 1989.
- CROWLEY, David y HEYER, Paul : La comunicación en la Historia, Edit.Bosch, Barcelona, 1997.
- FLICHY, Patrice: Una historia de la comunicación moderna, Ediciones G.Gili, Barcelona, 1993.
- GIOVANNINI, Giovanni: Del pedernal al silicio. Historia de los medios de comunicación masiva, Eudeba, Buenos Aires, 1987.
- MATTELART, Armand: La comunicación-mundo. Historia de las ideas y de las estrategias, Fundesco, Madrid, 1993.
- MATTELART, Armand: La invención de la comunicación. Ed. Bosch, Barcelona, 1995.
- McLUHAN, Marshall: La comprensión de los medios como las extensiones del hombre, Ed. Diana, México D.F., 1971.
- PIZARROSO QUINTERO, Alejandro: Historia de la propaganda, EUDEMA, Madrid, 1990.
- POSTMAN, Neil: Divertim-nos fins a morir, Llibres de l'índex, Badalona, 1990.
- TIMM, Albrecht: Pequeña historia de la tecnología, Guadarrama, Madrid, 1971.
- TIMOTEO ÁLVAREZ, Jesús: Historia y modelos de la comunicación en el siglo XX. El nuevo orden informativo, Editorial Ariel, Barcelona, 1987.
- VÁZQUEZ MONTALBÁN, Manuel: Historia y comunicación social, Ed.Crítica, Barcelona, 1997.
- WEILL, Georges: El periódico. Orígenes, función y evolución de la prensa periódica, UTEHA, México D.F., 1962.
- WIENER, Norbert, Cibernética i societat, Edicions 62, Barcelona, 1965.
- WILLIAMS, Raymond (Ed.): Historia de la comunicación. Del lenguaje a la escritura (Vol. 1), y Historia de la comunicación. De la imprenta a nuestros días (Vol. 2), Bosch Casa Editorial, Barcelona, 1992

Durant el curs el professor proporcionarà bibliografia més específica sobre els temes que es vagin exposant a classe. Aquesta bibliografia s'acompanyarà de textos reunits en dossiers sobre l'estat passat i present de la comunicació social i de les seves més significatives transformacions. A aquests materials escrits s'hi afegiran també els materials audiovisuals (videus, diapositives, etc.) que els complementaran .

AVALUACIONS

Un exàmen a la fi del semestre en forma de test, les característiques del qual seran explicades, adreçat, en tot cas, a avaluar no tant la memòria com la comprensió de les diferents qüestions plantejades en el temari.